

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Anadilde eğitimin pedagojik açıdan kritik ve hatta olmazsa olmaz bir kriter olduğu ulusal ve uluslararası birçok dil bilimci tarafından desteklenmektedir. Türkiye'de birçok farklı dili konuşan halkın yaşadığı, birçok farklı kültürü barındırdığı göz önüne alındığında hem bu dillerin nesiler boyu aktarılamamasının önüne geçmek hem de çocukların öğrenme düzeyi açısından kendi anadillerinde eğitim görmeleri zaruridir. Kanadalı dilbilimci Jim Cummins, Dil ve Güç adlı kitabında iki dilli olmanın zihinsel gelişim anlamında önemine vurgu yaparak çocukların kendi anadillerinde eğitim görmelerinin bir gereklilik olduğunu vurgulamaktadır. Cummins yine başka bir makalesinde iki dilli eğitimin ardındaki ampirik olarak desteklenen teoriler göz önüne alındığında eğitimciler ve öğrenciler arasında hem dil öğrenimini hem de kimlik oluşumunu geliştiren olumlu bir işbirliğinin ortaya çıkacağını ve anadilde eğitimin çocuklar ve eğitimciler arasındaki iletişimi güçlendireceğini savunmaktadır.

Bugün Birleşmiş Milletler üyesi 194 ülkenin 113 tanesinde birden fazla resmi dil bulunurken birçok ülke de anadilinde eğitim verilmektedir. Türkiye'de farklı dil ve etnik kimlikleri inkar etmek üzere kurulan ve "Tek dil tek millet" söylemlerinin çok kültürlü bir coğrafyada birçok soruna sebep olacağı aşikarken, bu tekçi söylem birçok ülke tarafından uzun yıllar önce terk edilmişken, bu söylemde ısrarcı olmanın eğitim bağlamı başta olmak üzere kabul edilebilir bir yanı yoktur.

Türkiye'de bugün canlılığını koruyan tek kimlik esasına dayalı politikalara karşı anadilinde eğitim hakkı; Kürtlerin (Kurmanc, Zaza) başta olmak üzere Lazların, Çerkezlerin, Asuri – Süryani – Keldanilerin ve Mihellemilerin siyasal ve toplumsal alandaki en temel talebidir.

Bu meşru talebin karşısında yüzyıldır olduğu gibi AKP hükümetlerinin tavrı da Kürtçe anadilinde eğitim veren okulları/kreşleri, Kürtçe üzerine çalışmalar yapan İstanbul Kürt Enstitüsü, Kürdi Der'i kapatmak, Kürtçeye katkı sunan akademisyenleri üniversitelerden ihraç etmek ve Kürtçe öğretmenleri atamamak olmuştur. Buna karşın kamuoyuna büyük bir reform olarak lanse edilen seçmeli Kürtçe dersleri ise sembolik olmanın ötesine geçememiştir.

Farklılıkların birlikte yaşamının güçlendirilmesi, toplumsal barışın sağlanması, çocukların eğitim hakkından tam olarak yararlanması için anadili temelli çok dilli eğitim hayata geçirilmelidir. Anadilinde eğitimin önündeki engeller ortadan kaldırıldığı ve çok dilli eğitim yerleşik kılındığı takdirde pedagojik, psikolojik ve toplumsal birçok sorunun çözümü de beraberinde gelecektir.

Bu bağlamda;

1. Dünyada ve Birleşmiş Milletler üyesi 113 ülkede birden çok resmi dil kullanılıyorken Türkiye'de milyonlarca kişinin konuştuğu Kürtçenin kamusal alanda ve resmi alanlarda yasaklanmasının sebebi nedir?
2. Temel insan haklarından olan anadilinde eğitim hakkı, Türkiye'de konuşulan Kürtçe, Süryanice, Ermenice, Lazca ve daha birçok dilde neden sağlanmamaktadır?